

Eilífsdalur

Leiðarvísir um ísklifursvæðið í Eilífsdal í Esju

eftir Sigurð Tómas Þórisson

Almennt

Eilífsdalur gengur inn í N-verða Esjuna úr Miðdal í Kjós. Dalurinn er um 6km langur og eru helstu ísklifurleiðirnar á tveimur aðal svæðum.

Svæði A (Þilið og Einfarinn) er í efstu klettabeltunum á áberandi norðurvísandi vegg langleiðina inn dalinn. Blasir íspilið við alla leið úr Valshamri og víðar.

Svæði B (Trío) er í áberandi hliðargili Eilífsdals, í hlíðum Þórnyjartinds, u.þ.b. miðja leið inn dalinn.

Stakar leiðir (snjó- og ísleiðir) eru á víð og dreif, s.s. í stórum fossi í botni dalsins, í hlíðum Þórnyjartinds, í klettavegg í austurhlíð dalsins og víðar. Hér verður þó látið staðar numið við ofanefnd aðal svæði og vísað til eldri leiðarvísar (ársrit 1985 t.d.) með aðrar leiðir.

Heilt yfir má segja að Eilífsdalur sé svæði sem býður upp á heimsklassa ísklifur af flestum erfiðleikastigum með einna tryggustu aðstæður sem um getur hérlandis. Helstu lestir svæðisins eru löng aðkoma og hættulegar snjóflóðabrekkur í aðkomu og á niðurleiðinni, einkum á svæði A.

Eilífsdalur er alræmt snjóflóðasvæði! Ísklifrarar ættu ætíð að hafa með sér viðeigandi snjóflóðabúnað, s.s. ýli, stöng og skóflu, fara með ítrustu gát um dalinn og láta vita af ferðum sínum.

Fyrir ofan sumar leiðirnar, s.s. Einfarann, Þilið og fleiri, myndast oft gríðarstór hengja þegar líður á veturinn. Hún er varasöm að tvennu leyti; litlar snjóflóðaspýjur geta brotnað úr henni og svo getur verið bæði erfitt og mjög varasamt að klifra upp úr henni. Óvitlaust er því að hafa með sér snjótryggingar fyrir snjóklifrið í lokin.

Aðkoma

Frá Reykjavík er um 40km akstur inn að mynni Eilífsdal. Ef frost er í jörðu og snjólétt er hægt að keyra langleiðina inn dalinn á óbreyttum jeppa og spara sér þannig um 45 mín göngu. Þegar líða fer á veturinn verða ísskarir á bökkum árinna þó stundum farartálmi og dalurinn er stundum mjög snjóþungur. Stærri jeppar komast þó oftast langleiðina inn dalinn.

Jeppaslóðin inneftir er nokkuð torrötuð, einkum í snjó og myrkri enda slóðin ógreinileg.

Þeirri ósk er beint til ísklifarara að reyna ekki að keyra inn dalinn ef frost er ekki í jörðu og eftir hlákurtíð því keyrt er á grasi og mosa hluta leiðarinnar og getur gróðurinn farið illa af jeppaleikfimi við slíkar aðstæður.

Ef ekki er akfært inn dalinn er um 45-60 mín hressandi ganga inn dalbotninn og svo annað eins upp bratta brekku að íspiljunum (svæði A). Athugið að síðustu 100-200m upp að ísleiðunum er varasamt alpaklifur, sem krefst oft á tíðum brodda og jafnvel ísaxa.

Að svæði B er farið rúmlega hálfa leið inn dalinn og þaðan til vesturs upp í stórt gil í V-hlíð dalsins.

Um ísklifrið

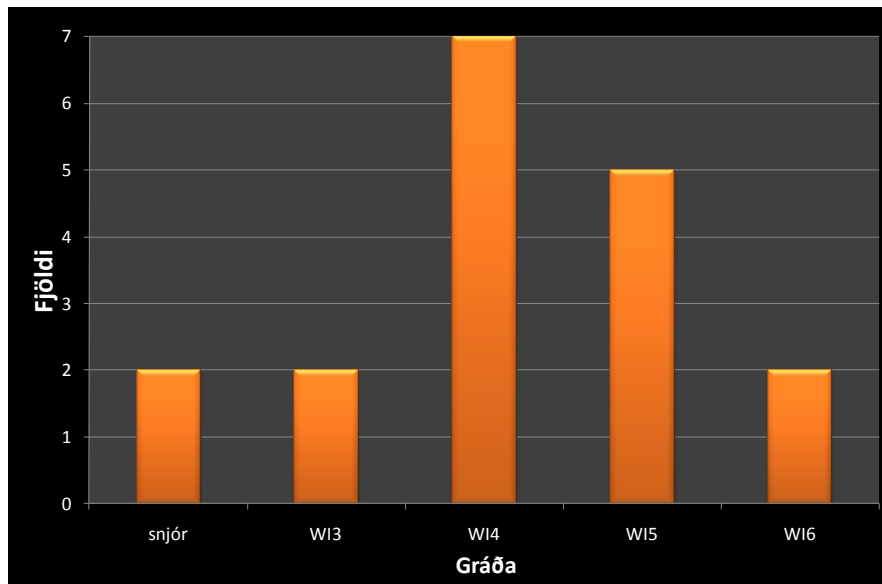
Í þessum leiðarvísi er fjallað um 18 ís- og snjóleiðir og spanna þær öll erfiðleikastig, allt frá þægilegum snjóleiðum upp í tvær af erfiðustu ísklifurleiðum landsins (Tjaldið og Ópið, WI6).

Algengustu niðurleiðirnar eru um Gunnlaugsskarð niður í vestanverðan dalbotninn (rétt vestan við Þilið) og niður stærra gil norðan við Skálatind (öruggari leið en lengri). Einnig er hægt að fara niður gil beint sunnan við Eilífstindinn en hún er torfundnari en hinar tvær. Niðurleiðirnar eru merktar á yfirlitsmynd á næstu opnu.

Tímabil

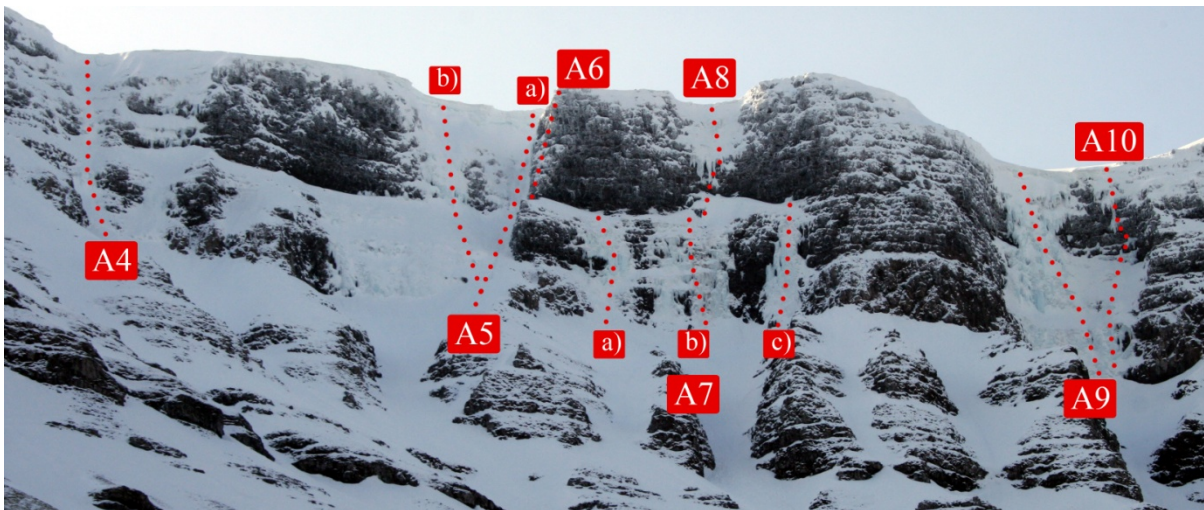
Hæstu ísklifurleiðirnar liggja í um 600-800m hæð yfir sjó (svæði A) og er svæðið því eitt það fyrsta til að detta í aðstæður á haustin (lok október til byrjun nóvember) og ísinn helst í dalnum langt fram á vor og sumar þrátt fyrir hlákur og vosbúð. Eru dæmi um að menn hafi klifrað í Eilífsdal á sumardaginn fyrsta og 1. maí!

Vatnsrennsli er nokkuð jafnt í flestum leiðum og því góðar líkur á ís ef kalt (<3-4°C) hefur verið á láglendi í einhverjar vikur. Þó eru leiðir eins og Tjaldið og Ópið sem myndast hægar og eru að einhverju leyti háðar bráðnun á snjó uppi á brún og því meiri óvissa um aðstæður í þeim.

Gradur_fix.jpg

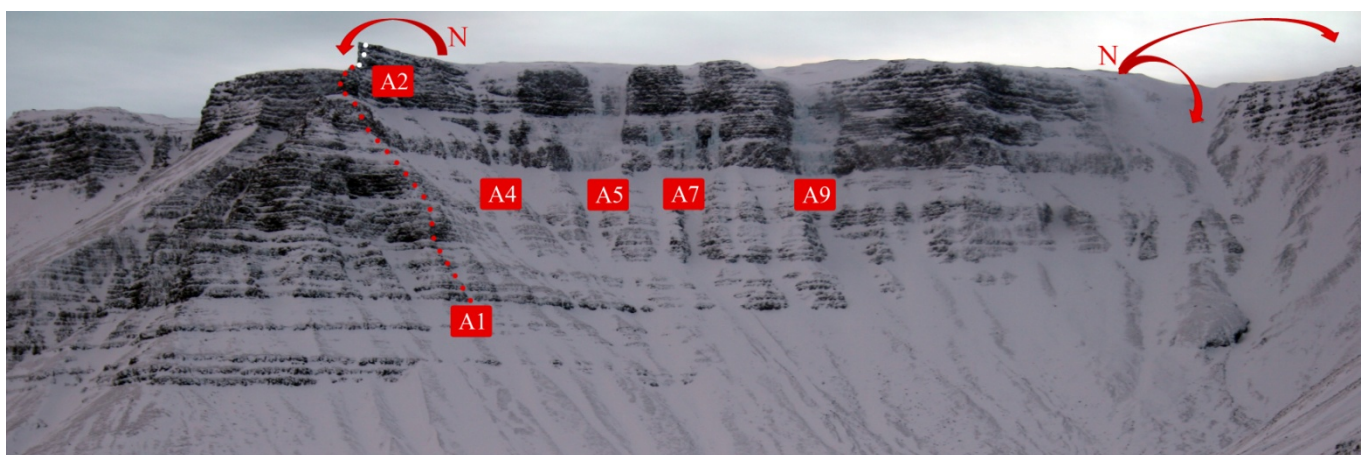
Dreifing erfiðleikagráða ísklifurleiða í Eilífsdal

Svæði-A_3_fix.jpg

Aðal ísklifursvæðið í Eilífsdal. Einfarinn, Þilið o.fl. (A4 – A10)

Mynd: Sigurður Tómas Þórisson

Eilífsdalur_niðurleiðir.jpg

Aðal íspilið í Eilífsdal, Eilífstindur (A1), Stefnið (A3) og helstu niðurleiðirnar (N)

Mynd: Páll Sveinsson

A1) Eilífstindur **snjór 600m**

Jan '78: Félagar í HSSR

Skemmtilegt snjógil án teljandi erfiðleika.

Eilífstindur sjálfur er lítill klettur, 6-7m hár. Frá honum er um 100m hækkun upp á brún, um gilið til vinstri. Þar er oft hengja en yfirleitt hægt að sneiða framhjá henni hægra megin í giliinu.

A2) Ónefnd **snjór/ís 600m**

Okt '89: Guðmundur H Christensen

Falleg snjóleið hægra megin við leið A1

(Eilífstind). Farið er upp gíl hægra megin við leið A1, fylgt upp að Eilífstindi og þaðan út í leið A1. Ís er í neðri hluta leiðarinnar en berg og mosi ofar.

A3) Stefnið **WI5 80m**

Páskar '91: Páll Sveinsson, Guðmundur H

Christensen, Hallgrímur Magnússon

Blönduð mosa-, kletta- og ísleið af Eilífstindi og áfram upp hrygginn og síðan upp á stefnið á brún Esjunnar. Aðal erfiðleikarnir eru síðustu 30m.

A4) Þursinn * **WI3 150m**

Des '94: Guðmundur H Christensen

Áberandi ís/snjóleið austan (v. megin) við Einfarann. Nokkur brött ishöft með léttara snjóklifri á milli.

A5) Einfarinn ** **WI3-4 150m**

22. nóv '81: Jón Geirsson, Snævarr Guðmundsson

a) Falleg leið upp gilskorning. Nokkur brött ishöft. Aðal erfiðleikarnir felast í síðustu spönninni, sem er íslítill strompur, sem endar í bröttu snjóklifri upp á brún. Þægilegast er að fara annað hvort lengst til hægri eða vinstri þegar komið er upp úr leiðinni til að losna við stærstu hengjuna sem gnæfir gjarnan yfir miðri leiðinni (WI3)

b) Annað afbrigði af Einfaranum er upp áberandi íspil á höfuðveggnum vinstra megin við strompinn í orginalinum (WI4 oftast)
Sjá nánar í grein um Klassískar ísklifurleiðir framar í blaðinu.

A6) Tvífarinn **WI5 60m**

15. apr '93: Þorvaldur V Þórsson, Magnús

Gunnarsson

Ýmist farin sem afbrigði við Einfarann eða sem framhald af vinstri Tjaldsúlunni (eftir hliðrun til vinstri á stórri snjósýllu). Byrjar á 20m lóðréttu íshafti og endar á heilli spönn af brattri snjóbrenku. Myndast seint á tímabilinu, einkum við bráðnum á snjó frá brún.

A7) Tjaldsúlurnar ** **WI4-5 50-60m**

a) Vinstri súlan byrjar í um 20m slabbi með smá hliðrun til hægri. Þá tekur við 5-10m lóðrétt íshaft og síðan 10-15m af léttara klifri upp í efstu ísbunkana.

b) Miðsúlan býður upp á nokkur afbrigði, flest kringum WI4+/5-, erfiðast um 20m bratt þil fyrir miðri leið.

c) Hægri súlan er jafnan erfiðust Súlnanna og lengst (60m), oftast WI5- eða erfiðara. Byrjar í WI4 slabbi en síðan taka við 20-30m af lóðréttu klifri og síðan 10m slabb upp í efstu ísbunkana.

A8) Tjaldið **WI6, M6 50m**

Mar '91: Páll Sveinsson, Guðmundur H

Christensen

Leiðin liggur upp hvelfinguna ofan Tjaldsúlunnar, beint ofan við mið-Súluna. Eftir að Tjaldsúlunni lýkur tekur við erfiður íslaus kaflí (tortryggður) inn í hvelfinguna. Þaðan eru svo brött kerti eða tjöld til að komast út úr slúttinu og endað í bröttu snjóklifri upp á brún.

A9) Þilið *** **WI5 100m**

Feb '91: Páll Sveinsson, Guðmundur H

Christensen

Überklassík. Leið sem allir málsmetandi ísklifarar verða að fara. Yfirleitt farin í þremur spönnum, 40m WI4 fyrsta spönn, svo 30m WI4-5 önnur spönn og svo 30m WI5 lokaspönn sem endar í bröttu snjóklifri upp á brún.

NB oft er stór hellir í lok 2. spannar, þar sem þægilegt er að gera stans.

Sjá nánar í grein um Klassískar ísklifurleiðir framar í blaðinu.

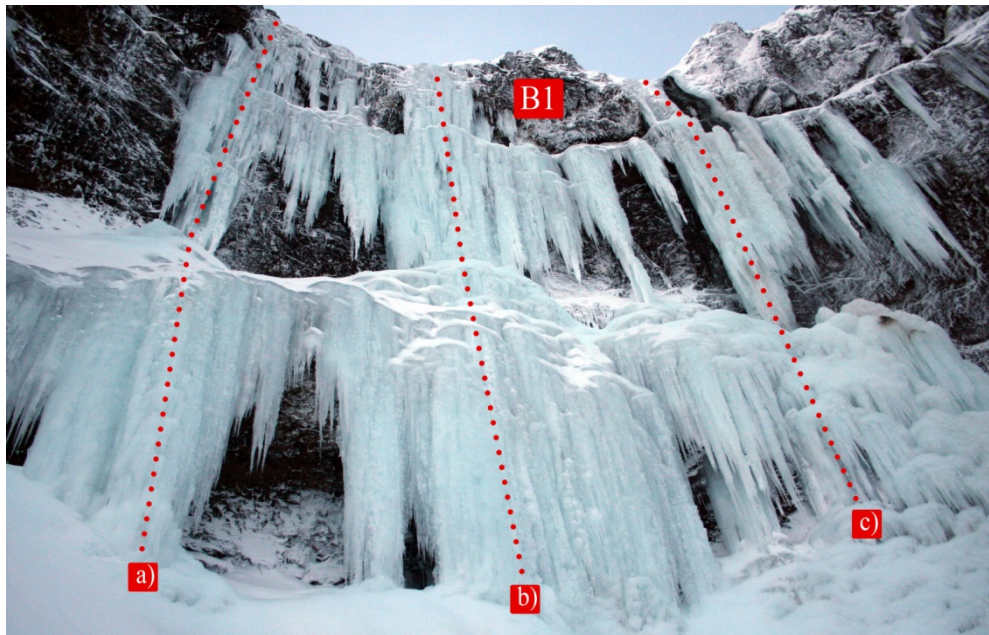
A10) Ópið **WI6, M5 100m**

8. mar '09: Röbert Halldórsson, Sigurður T

Þórisson, Guðjón S Steindórsson

Leiðin liggur hægra megin í hvelfingunni hjá Þilinu. Fyrri spönnin er 50-60m upp allt slabbið undir stóra slúttinu (WI4+). Seinni spönnin þræðir klakabunka ofan slabbsins (15m), þaðan í um 5m (tortryggða) mixklifurhliðrun (M5) og út á dinglandi kertið. Kertinu er fylgt upp fyrir slúttið um 5m í ágætis hvíld bakvið kertið. Síðustu 10-15m eru svo klifraðir utan á lóðréttu kertinu og í bröttu frauði/sníis upp á brún.

Sjá nánar í grein framar í blaðinu.

Trió_2_fix.jpg
 Trió í Eilífsdal (leið B1)
 Mynd: Páll Sveinsson

B1) Trió ** **WI4-5 60m**

Jan. '88: Guðmundur H Christensen, Snævarr Guðmundss., Páll Sveinsson

Í áberandi gili norðan við snjóleið á Þórnyjartind, miðja leið inn dalinn. Fossinn skiptist í tvö íspil og er það efra hærra og erfiðara. Fossinn klofnar í þrjár greinilega súlur.

a) vinstra kertið er venjulega erfiðast, WI5 í venjulegu árferði og vantar oft í efsta partinn.

FF: Einar Stefánsson og Kristján Maack

b) orginallinn (miðjukertið) er WI4+/5

c) hægra kertið er svipað erfiðt og b).

FF: PS og GHC

NB varasamur snjóflóðafarvegur liggur niður afbrigði c) og ber því að varast hana ef snjóalög eru ótraust.

B2) Uno **WI4 20**

Þægileg leið í litlu gili beint á móti Trió (í sömu hvelvingu).

B3) Ónefnd **WI4 25m**

Jan. '90: Jón Þorgrímsson, Stefán S Smáráson
 Hæsti fossinn í austurhlíðum Þórnyjartinds. Fjöldi styttri fossa í léttari kantinum er á þessu svæði og henta vel fyrir þá sem eru að byrja að spreyta sig í sportinu.